

Capitolul 16 – Cele 7 potire

Cei 7 îngeri, după ce au primit potirele, nu se grăbesc să le verse pe pământ. Ei așteaptă glasul din Templu (v.1) care nu poate fi decât glasul lui Dumnezeu, căci El a rămas singur în Templu. Revărsarea potirelor se face doar la porunca lui Dumnezeu. Îngerii, plini de solemnitate și demnitate, varsă pe rând potirele pe pământ. Primul potir ne ajută să plasăm aceste urgii pe axa timpului. O rană rea și dureroasă a lovit pe oamenii *care aveau semnul fiarei și care se închinau icoanei ei*. Deci ne aflăm în ultimii 3,5 ani, în timpul domniei fiarei. Poate ne aflăm chiar în a doua parte a domniei ei căci sistemul economic 666 (semnul fiarei) deja este implementat la scară largă pe pământ. Cel mai probabil aceste urgii sunt aduse pe pământ de cei doi martori despre care ni se spune în cap.11 că vor lovi pământul cu tot felul de urgii tot în timpul domniei fiarei, în cei 3,5 ani de mare întuneric. 11:6 ne oferă două exemple de urgii: oprirea ploii și prefacerea apei în sânge. Or oprirea ploii ar putea coincide cu potirul 4 (mare arșiță), iar prefacerea apei în sânge coincide cu siguranță cu potirele 2 și 3. Faptul că cei doi martori ar anunța dinainte revărsarea potirelor (așa cum făceau Moise și Aaron în Egipt) ar amplifica impactul lor asupra conștiințelor oamenilor. De la început observăm că potirele rănesc (potirul 1 fiind o rană dureroasă dar care nu aduce neapărat moartea) și nu nimicesc. Ele sunt menite să arate oamenilor consecințele închinării la fiară și să-i facă să deguste din pedeapsa eternă care îi așteaptă în speranța că se vor căi și se vor întoarce la Dumnezeu pentru a fi mântuiți. Mai observăm că potirul 1 țintește doar pe cei ce se închină fiarei. Deci cei credincioși sunt protejați de acest potir, la fel cum erau evreii în Egipt protejați de urgiile aduse. Deși nu găsim la celelalte potire precizări clare că cei credincioși vor fi protejați de ele, putem spera că aceștia vor beneficia măcar în parte de un statut special ca cel al Gosenului de altădată.

Potirele 2 și 3: apa mării și apa râurilor sunt prefăcute în sânge, *ca sângele unui om mort*. Ni se explică rațiunea acestor urgii. Îngerul apelor laudă dreptatea lui Dumnezeu: pentru că locuitorii pământului au vărsat sângele sfinților și prorocilor, din această pricină, Dumnezeu le dă să bea sânge. Ne aducem aminte că în Egipt prima urgie a transformat apa Nilului în sânge. Or în Nil fuseseră aruncați la porunca lui Faraon copiii de parte bărbătească ai evreilor. Acum această apă se prefăcea în sânge. Egiptenii puteau pricepe că urgiile sunt o răzbunare din partea lui Yahwe pentru tot răul pe care ei îl făcuseră evreilor. Acum în cadrul potirelor 2 și 3 avem o situație similară. Cap.13 ne-a arătat că sistemul antihristic va declanșa o prigoană fără precedent

împotriva creștinilor. Ni se spune că mulți vor muri în această prigoană. Imaginea potirelor 2 și 3 ne arată dimensiunea carnagiului, faptul că vor fi foarte mulți creștini omorâți astfel încât sângele lor va umple tot pământul. De asemenea, ne descoperă că locuitorii pământului vor fi agenți activi în această prigoană, și deci direcți vinovați de sângele martirilor. Cu alte cuvinte, oamenii vor aproba acțiunile fiarei împotriva creștinilor și se vor implica în mod direct în arestarea și omorârea celor credincioși. În timpul fiarei ura oamenilor împotriva creștinilor va atinge cote nemaîntâlnite. Atunci se vor împlini pe deplin cuvintele Mântuitorului care a spus: *Veți fi urâți de toate Neamurile din pricina Mea*. Așa că nu ne putem aștepta în acele zile de prigoană de sprijin din partea oamenilor. Aceștia ne vor urî și se vor bucura să ne dea pe mâna sistemului. Duhul de amăgire antihristic va convinge se pare întreaga lume că cei credincioși, cei care refuză să se închine fiarei, ar reprezenta cel mai mare rău de sub soare și poate sursa tuturor necazurilor omenirii. La fel cum în timpul Imperiul Roman creștinii care nu se închinau zeilor erau percepuți ca și cauză principală a nenorocirilor din imperiu (zeii mânioși pe creștini aduceau necazuri mari peste imperiu), la fel va fi probabil și la finalul istoriei. Potirele 2 și 3 vor arăta lumii însă că Dumnezeu cel viu este de partea martirilor și că este plin de mânie față de locuitorii pământului care au vărsat sângele celor credincioși. Îngerul apelor laudă dreptatea manifestării mâniei divine. La fel face și altarul (probabil este același altar din cap.6 sub care se află sufletele martirilor care cer răzbunare). Se insistă deci pe slava dreptății și judecății lui Dumnezeu. Revelația lui Dumnezeu este incompletă fără actul judecății. Evanghelia este ciuntită fără judecata finală. Tabloul revelației devine complet doar atunci când alăturăm îndurării și răbdării divine revărsarea judecăților Sale. Tocmai din această pricină sunt atât de importante aceste ultime 7 potire.

Potirele 4 și 5 abordează tema luminii: o arșiță foarte mare (potirul 4) este urmată în mod surprinzător de un mare întuneric (potirul 5). Mai întâi un exces de lumină, și apoi absența luminii. Această alăturare contrastantă arată că Dumnezeu martirilor, și nu fiara, este adevăratul Dumnezeu care are control absolut asupra pământului și cosmosului. Marele întuneric ne amintește de urgia 9 din Egipt. Cred că este important să subliniem că este vorba de un tip de întuneric în care sursele de lumină ale oamenilor (lumânări, făclii, becuri) nu sunt de nici un folos. Este un întuneric asemenea unei cenuși cosmice care blochează efectiv manifestarea oricărei surse de lumină. Tocmai de aceea este așa de dureros și afectează așa de mult pământul. La ambele potire autorul insistă pe reacția oamenilor: au hulit pe Dumnezeu și nu s-au pocăit de

faptele lor. Înțelegem că, chiar dacă s-au închinat fiarei, oamenii mai au șansă la iertare și mântuire dacă se căiesc. Mai pricepem faptul că mesajul celor 2 martori va fi așa de clar încât oamenii vor fi conștienți că aceste urgii vin din partea lui Dumnezeu și nu din pricina unor fenomene terestre sau cosmice întâmplătoare sau unor factori ca încălzirea globală. Ne minunăm de împietrirea oamenilor. Nu doar că refuză pocăința, dar aleg să hulească pe Dumnezeu. Chiar și orgoliosul Faraon din Egipt se smerea puțin și încerca o formă de căință sub presiunea celor 10 urgii (vezi cartea Exodului). Când presiunea era îndepărtată iarăși revenea la încăpățânarea sa de a nu lăsa pe evrei să plece din țară. Și acest Faraon îndumnezeit nu a hulit totuși pe Dumnezeul evreilor. Dar acum întreaga omenire, chiar sub presiunea urgiilor, alege să hulească pe Dumnezeu. Iată cât de mare este răzvrătirea oamenilor la final. Și iată câtă încredere are omenirea în conducătorul ei. Într-adevăr, acesta a învățat pe oameni să hulească pe Dumnezeu (vezi cap.13) și se pare că i-a învățat foarte bine. Mai subliniem și faptul că expresia *oamenii au hulit pe Dumnezeu* indică faptul că majoritatea oamenilor refuză pocăința dar nu exclude posibilitatea unor mici excepții. Ne așteptăm (mai ales la finalul potirelor după cum ne-a anunțat și 11:13) ca unii oameni, deși foarte puțini, să accepte pocăința și întoarcerea la Dumnezeu. Mai remarcăm faptul că în cadrul potirului 5 se precizează că acesta a fost vărsat peste *scaunul de domnie al fiarei* și că, drept urmare, *împărăția fiarei* a fost acoperită de întuneric. Ni se aduce aminte că potirele sunt răspunsul Creatorului la domnia fiarei pe pământ dar și faptul că se aproprie confruntarea directă dintre Dumnezeu și fiara însăși. Pecețile afectau o pătrime din pământ, trâmbițele o treime, dar potirele afectează tot pământul. Se anunță cât se poate de clar că judecata finală, a întregii lumi, este iminentă.

Cea mai mare cantitate de text (practic jumătate de capitol) este alocată potirelor 6 și 7. Potirele 6 și 7 se centrează cumva pe judecarea Babilonului celui mare. Potirul 6 este, după cum vom vedea, o pregătire pentru judecata Babilonului, iar pe la finalul potirului 7 avem judecata propriu-zisă a acestui Babilon. Potirul 6 este foarte interesant. Practic nu mai avem de a face cu o urgie care să lovească pământul, ci cu o adunare rapidă și urgentă a împăraților pământului pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic. Mai întâi ni se spune că potirul e vărsat peste Eufurat care seacă pentru ca să fie pregătită calea împăraților care au să vină din Răsărit. Eufuratul era o barieră naturală între lumea asirienilor, babilonienilor sau perșilor și zona în care se afla Israelul. Pentru ca oștile acestor neamuri din Răsărit să ajungă în Israel, era necesară traversarea Eufuratului. Or acest lucru necesita multe resurse și mult timp neexistând nici

un pod peste Eufrat. Or secarea marelui râu ar fi ușurat foarte mult deplasarea acestor oști. Acest lucru era valabil și pe timpul lui Ioan cu privire la oștile Imperiul Part care ar fi putut ataca aripa de Est a Imperiului Roman de care aparținea și Israelul. Înțelegem deci că nu se are în vedere doar deplasarea unei delegații de împărați, ci deplasarea acestor împărați și a oștilor lor. Mai mult, se subliniază ideea deplasării *urgente și rapide* a acestor oști, care e acum posibilă prin secarea Eufratului. Nu cred că trebuie să ne așteptăm neapărat la o secare fizică a râului Eufrat. Autorul folosește mai degrabă o imagine veche testamentară simbolică care s-ar putea traduce prin ideea îndepărtării grabnice a obstacolelor care ar putea încetini o mobilizare generală a oștilor pământului împotriva unui obiectiv anume. Eufratul l-am mai întâlnit în Apocalipsa în cap.9. Atunci era vorba de mobilizarea oștilor demonice. Acum pare a fi vorba de mobilizarea oștilor împăraților pământului.

V.13-14 ne sugerează că obstacolele din fața mobilizării armatelor împăraților pământului ar putea fi de altă natură decât cea fizică (bariera naturală reprezentată de marele râu). Observăm cu surprindere că deși împărații pământului slujesc fiarei și se închină fiarei, cu toate acestea nu este suficient un simplu ordin al fiarei pentru mobilizarea generală a armatelor pământului. E nevoie de trei duhuri necurate extrem de puternice care să iasă din gura balaurului, a fiarei și a prorocului mincinos și care să facă semne nemaipomenite pentru a convinge împărații pământului să se adune pentru războiul zilei celei mari a Dumnezeului Atotputernic. Oare de ce? Răspunsul îl putem găsi în rațiunea pământească, politică a mobilizării, în identitatea obiectivului terestru împotriva căruia vrea fiara să adune oștile pământului. Împărații pământului par a avea o reținere față de această mare mobilizare. De aceea e nevoie de mari duhuri de amăgire și de semne nemaipomenite pentru a fi convinși. Dar până la urmă de ce convoacă fiara această imensă mobilizare? În capitolul următor vom vedea cum la finalul celor 3,5 ani de domnie a fiarei, aceasta și coaliția celor 10 împărați vor nimici Babilonul cel mare. Deci se pare că mobilizarea armatelor din potirul 6 au în vedere distrugerea Babilonului celui mare. Într-adevăr, după această mobilizare, în următorul potir (potirul 7) are loc judecata Babilonului celui mare. Babilonul cel mare însă este un mare aliat al fiarei, chiar marea capitală a fiarei unde se află centrul politic, religios și economic al imperiului întunericului. Este cu totul surprinzătoare decizia fiarei ca să-și distrugă marea capitală. Astfel s-ar explica și reținerea inițială a împăraților pământului. În următoarele două capitole vom descoperi că deși cei mai puternici 10 împărați ai

pământului vor urî Babilonul cel mare alături de fiară și vor participa la nimicirea ei, vor fi și alți împărați (cei din cap.18) care vor plânge la aflarea veștii distrugerii acesteia.

În cadrul potirului 6 nu ni se spune de ce se adună aceste oști ci doar faptul că împărații pământului sunt strânși pentru *războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic*. Despre ce să fie vorba? În Vechiul Testament găsim mai multe profeții (cea mai clară este cea din Zaharia cap.12-14) care ne prezintă finalul istoriei prin adunarea oștilor neamurilor împotriva unei cetăți (e vorba de Ierusalim desigur). Mai întâi cetatea este nimicită, dar rămășița de oameni din cetate se căiește și strigă către Dumnezeu. Apoi urmează ziua cea mare a Domnului în care toate aceste neamuri din jurul cetății sunt dărâmate, după care începe domnia lui Dumnezeu pe pământ (mia de ani). Or este o singură zi a Dumnezeului Celui Atotputernic, și anume ziua Domnului vestită de toți profeții din vechime. Cartea Apocalipsa trebuie să fie în armonie cu aceste profeții, deci este logic să interpretăm mobilizarea armatelor din potirul 6 ca fiind aceeași cu cea din Zaharia cap.12-14. De ce e nevoie de un potir pentru mobilizarea acestor armate? Pentru că este vorba de o decizie politică a fiarei cu totul surprinzătoare: întoarcerea împotriva celui mai mare aliat și susținător, întoarcerea împotriva propriei capitale! E nevoie ca Dumnezeu să îngăduie manifestarea unor mari duhuri de rătăcire ca istoria lumii să curgă în acest sens. Aceste armate vor împlini însă voia Sa (judecarea Babilonului) ca apoi să fie la rândul lor nimicite. Potirul 6 ne arată că Dumnezeu este în continuare stăpân peste istorie în ciuda domniei fiarei, și că fiara și împărații pământului nu fac altceva decât să împlinească profețiile din vechime și planul misterios al lui Dumnezeu.

V.15 este o atenționare pentru credincioși: aceștia sunt îndemnați să-și ducă vegherea până la capăt deoarece venirea Domnului este iminentă. Domnul vine ca un hoț pentru lumea care doarme sub domnia fiarei. Dar nici credincioșii nu știu ziua și ceasul venirii Lui. Apare din nou tema hainelor cu care ne-am mai întâlnit în cap.15 în contextul descrierii celor 7 îngeri. Cei credincioși își păzesc hainele spălate în sângele Mielului, adică identitatea de creștin și de copil al lui Dumnezeu. Păstrarea identității e posibilă doar dacă credința și răbdarea sunt duse până la capăt. Faptul că această atenționare apare în contextul potirului 6 ne arată că această mare mobilizare a armatelor pământului este un semn pentru iminența venirii Domnului și deci are loc la finalul celor 3,5 ani de domnie ai fiarei. Lupta celor credincioși trebuie dusă până la capăt. Și se pare că ultimele zile de așteptare vor fi cele mai grele. Există posibilitatea să cedezi pe ultima

sută de metri și să pierzi totul. E posibil ca și marea mobilizarea armată din potirul 6 să creeze derută printre credincioși. Astfel este necesar acest îndemn din v.15.

Duhurile rele au strâns împărații pământului la locul care pe evreiește se cheamă Armaghedon. Expresia în original ar fi Har Meghido care ar însemna muntele lui Meghido. Meghido este un loc din Nordul Israelului, de lângă muntele Carmel. El reprezintă mai degrabă o vale sau cel mult un deal. Meghido era un loc strategic din ruta dinspre Israel spre Siria. Poziția sa geografică a făcut ca în istorie să fie locul multor bătălii, dintre care unele sunt menționate și în Biblie. Printre acestea ar fi bătălia dintre oștile lui Sisera și oștile evreiești conduse de Barac și Debora (vezi Jud. 5:19), și lupta în care regele Iosafat s-a înfruntat cu Faraonul Neco al Egiptului (vezi 2 Cronici 35:22). În aceasta din urmă regele Iosafat moare și drept urmare tot Iuda plânge pe Iosafat, iar Ieremia face un cântec de jale pentru Iosia. Amintim și faptul că în Zaharia cap.12 ni se precizează că atunci când Israel se va întoarce la Mesia, Cel pe care L-au străpuns, îl vor jeli mult și va fi o jale mare la Ierusalim ca jalea din valea Meghidonului. Cu alte cuvinte, la fel cum poporul l-a plâns pe Iosia, acum îl va plânge pe Mesia pe care-L respinseseră. De ce duhurile rele ar aduna împărații pământului tocmai la Meghido? Și de ce ni se spune că e vorba de muntele Meghido când acolo nu este nici un munte? Unii comentatori susțin că mențiunea *muntele Meghido* ar arăta tocmai faptul că nu este vorba de locația fizică Meghido ci mai degrabă de un înțeles simbolic. Și de ce ar fi folosită tocmai locația Meghido pentru acest simbolism? Poate pentru a arăta că marea luptă de la final se va încheia cu o jale ca cea de la Meghido. Într-adevăr marea luptă de la final se va încheia cu pocăința evreilor pe care am amintit-o mai sus (cea din Zaharia cap.12). Astfel termenul Meghido ar fi folosit pentru a ne arăta că acțiunea din potirul 6 vizează împlinirea profețiilor din Zaharia cap.12-14. Alte interpretări păstrează chiar locația fizică de la Meghido, cea din Nordul Israelului. Ea ne-ar indica că oștile lui antihrist se adună împotriva lui Israel iar războiul care se va finaliza la Ierusalim va începe la granița de Nord a Israelului. Indiferent de interpretare pe care o alegem, folosirea termenului Meghido ne indică faptul că oștile împăraților pământului se adună împotriva lui Israel.

Potirul 7 este și ultimul potir. El este vărsat în văzduh și din scaunul de domnie din Templu se aude un glas tare care spune: *S-a isprăvit!* La finalul săptămânilor patimilor Mântuitorului, pe cruce, marele calvar s-a finalizat cu același strigăt: *S-a isprăvit!* Să reprezinte revărsarea celor 7 potire o nouă săptămână a patimilor pentru un Creator încă plin de dragoste

pentru lumea ce trebuie judecată? Tot ce este posibil. Potirul 7 conține mai multe elemente ale judecății. Avem un mare cutremur de pământ care dărmă cetățile neamurilor. Însăși cetatea cea mare e afectată de acest mare cutremur și se împarte în trei. Acest cutremur pare a fi altul decât cel din Apoc.11:13 de la învierea celor 2 martori când se prăbușește a 10-a parte din cetatea cea mare. După acest mare cutremur urmează judecarea Babilonului celui mare. V.21 mai menționează și o grindină mare în contextul căreia se subliniază că cea mai mare parte a oamenilor continuă să hulească pe Dumnezeu și refuză pocăința chiar în ultimul ceas. V.20 (*toate ostroavele au fugit și munții nu s-au mai găsit*) ne aduce aminte de imaginile din pecetea 6 (vezi Apoc.6:14) și ne arată că potirul 7 se finalizează cu judecata finală prin a doua venire a lui Hristos. Reținem că judecarea Babilonului reprezintă un eveniment deosebit de important pentru vremea sfârșitului și că acesta are loc la finalul domniei fiarei, cu puțin timp înainte de a doua venire a lui Hristos. Acest fapt este confirmat și de Apocalipsa 11 care ne arată că cetatea este încă în picioare la moartea celor doi martori care-și finalizează mărturisirea prin martiraj după 1260 de zile, adică spre finalul domniei fiarei.

Cele 7 potire ne arată răspunsul plin de mânie al lui Dumnezeu față de grozăviile împărăției fiarei. Dumnezeu rupe tăcerea și ripostează în mod vizibil. Potirele ar arăta că în ciuda domniei și glorificării fiarei, Dumnezeu este Cel care rămâne adevăratul Stăpân și domn. Dumnezeu e cel ce domnește pe pământ (potirul 1) și pedepsește în trup pe cei care au semnul fiarei. Fiara nu-i poate proteja de mânia lui Dumnezeu. Dumnezeu e Cel care domnește peste ape (potirele 2 și 3) și pedepsește pe cei care varsă sângele copiilor Lui. Dumnezeu e Cel ce domnește peste aștrii (potirele 4 și 5) și aduce arșiță și întuneric peste împărăția fiarei. Dumnezeu e Cel care domnește peste istoria popoarelor și mobilizează armatele pământului pentru a judeca Babilonul cel mare. Aceste potire ne arată că închinătorii fiarei vor beneficia de multă suferință chiar în timpul domniei fiarei! Teama de suferință ne-ar putea face să renunțăm la credință și să ne închinăm fiarei. Dar faptul de a trece de partea fiarei nu te scutește de suferință. Cei ce se tem de mânia fiarei vor avea parte de mânia lui Dumnezeu. E logic să primești mânia fiarei și să scapi de mânia lui Dumnezeu decât invers. Potirele va fi deci și o resursă imensă pentru cei credincioși arătându-le că Domnul nu i-a uitat, că Domnul pedepsește pe prigonitorii lor și că ceasul final al judecății este foarte aproape.